

METODA „RÝPALA“: **co, jak a do jakého** **formuláře žádosti psát**

**a časté chyby projektových návrhů předkládaných
do programu LIFE**

Píšící seminář LIFE, Praha 22. 8. 2017

Jiří Kožusznik

Oddělení programů EU, OFEU, MŽP

Popis výchozího stavu

- **Proč je projekt** (též aktivita) **potřebný** (strukturovaně popsany environmentální problém: příčiny, kontext, lokalita (mapy), rozsah, význam, množství, souvislosti, hybatelé, situace v EU, předchozí řešení, alternativní způsoby řešení a jeho překážky, politika a legislativa EU; vývojový diagram)?
- **Výchozí měřitelné indikátory (čísla) odůvodňující naléhavost!** A umožňující **přímé porovnání s plánovaným cílovým stavem.**

Včetně projektů navazujících na předchozí projekty LIFE:

- **Co je již vyřešeno/existuje a co nového navazující projekt přináší oproti současnosti/předchozímu?**
- **Jaká je přidaná hodnota nového projektu vůči minulým/stávajícím aktivitám?**
- **Pozor: Není stejné téma řešeno konkurenčním návrhem ve stejné zemi? – Spolupracujte 😊**
(2 stejné projekty v téže zemi schváleny nebudou)

Kde: B2, trochu B3 a B4

Cíle, způsob realizace, výsledky

- **Cíle** – přímo reagují na výchozí stav (environmentální problém), ideálně již v sobě obsahují měřitelné hodnoty ve smyslu změny výchozího stavu a jsou přehledně seřazeny od nejdůležitějšího.
- Jsou dosažitelné v rámci projektu, přinášejí sledovatelnou praktickou změnu výchozího stavu – jsou vymezeny
- Reagují na cíle a pravidla programu LIFE (vztah k projektovému tématu/politické prioritě).
- **Způsob realizace/využité aktivity a prostředky** – stručně popisují, co, jak a proč se bude realizovat; nejsou prostým výčtem aktivit, jako je formulář C0.
- **Výsledky** – umožňují měřitelné srovnání s výchozím stavem, reagují na cíle, nejsou pouhým přehledem výstupů aktivit.
- Výchozí stav, cíle, využité aktivity a prostředky a výsledky projektu (cílový stav) na sebe sledovatelně navazují – strukturujte/číslujte texty.

Kde: B1

Technická soudržnost

- Má **popis partnerů vztah k projektu** a jeho aktivitám? Je **role a účast partnera obhájena**? Jsou kompetentní a adekvátní pro dosažení cílů (provedení aktivit) a udržitelnosti výsledků projektu?
- **Dobře popsany environmentální problém** (kontext, rozsah, lokalita, dosavadní řešení) > **kvantifikovatelné cíle přispívající k jeho řešení** > **aktivity naplňující cíle** (aktivity bez vztahu k cílům=nezpůsobitelné) > **kvantifikované výstupy** (všechny) včetně indikátorů pokroku projektu
- Jsou pečlivě identifikována **reálná rizika projektu/aktivit i opatření zmírňující tato rizika?** + Co je potřeba **před zahájením realizace/co už je?** (problémy, rizika, testování, povolení, souhlasy)
- Je obsažen **monitoring dopadu projektu** (ENV případně analýza životního cyklu, stručná energetická a materiálová bilance provozu), **socioekonomického dopadu** a případně **ekosystémových služeb** (NAT/BIO) – včetně jejich indikátorů?
- Je naplánována věrohodná **strategie udržitelnosti?**
- Je navržen **reálný časový plán včetně rezervy?**
- Jsou úplné a přehledné **popisy aktivit?**

Kde: A2 + A4; B2, B1, B3, B4, B5, B6, C3, aktivity

Finanční soudržnost

- Je celková **investice rozumná** (ekonomicky výhodná) v porovnání s jejím přínosem (řešením) a očekávanými výsledky?
- Jsou **náklady jednotlivých položek přiměřené** (např. denní sazby pod 90 € mohou být nízké), odůvodněné (průzkum trhu), dostatečně podrobné a v souladu s pravidly LIFE? Je **(ne)existence jednotlivých položek rozumná/přiměřená?**
- Jsou **dodrženy limity** (2% pravidlo, 35 % externích služeb, 25 % konkrétních ochrannářských opatření u NAT/BIO; odpisy 50 % vybavení, 25 % infrastruktury) a popsány **procedury** externích služeb?
- Jsou zmapovány a vhodně **vyargumentovány** možnosti ne/využití **komplementárních zdrojů** financování?

Kde: A7, aktivity, rozpočet

Formuláře typu F - Finanční část

- U osobních nákladů specifikujte: additional/ permanent staff; permanent/part-time; role v dané aktivitě
- Nákup zařízení (vyjma LIFE NAT a návaznost na přímé ochranné zásahy a součástí prototypů) – pouze odpisy!
- „Procedure“ – způsob zadávání u externích služeb!
- Náklady na audit patří do kategorie **Ostatní**
- Nákup kancelářské techniky patří do kategorie **Režie**, pokud není přímo spjata s konkrétní (terénní) aktivitou
- **Odpisy** Výchozí je soulad s národními účetními předpisy – zjistěte si dopředu, v rámci jakých účetních kategorií se co účtuje! Uplatňují se pouze **daňové odpisy**.
- LIFE NAT: náklady na infrastrukturu – budování návštěvnické infrastruktury – max 10% z rozpočtu na přímé ochranné aktivity
- Podrobný popis cest: pro kolik osob, jak daleko, na jak dlouho, kolik sazba za ubytování, kolik za stravné, kolik za cestu + **destinace**
- **2% pravidlo**: Dosavadní pracovník veřejné instituce na služebním místě či s pracovním poměrem na dobu neurčitou bude již jednoznačně považován za stálého zaměstnance.
- Počítejte se změnou kurzu, inflací a růstem mezd zejména u dlouhodobých projektů (skrytě).

Rozsah a kvalita přínosu k naplňování specifických cílů prioritních oblastí

- Jaké **legislativní dokumenty/strategie EU** se vztahují k vašemu projektu? Do jaké míry **přispíváte** k jejich naplňování, aktualizaci či rozvoji?
- Jak velký je **celkový environmentální dopad** vašeho projektu na **řešený problém**? Jaký je dopad v **kontextu EU**?
- Nakolik významné jsou cíle vašeho projektu z hlediska cílů dané prioritní oblasti?

Kde: B3, B2, B1, aktivity

Přenositelnost/napodobitelnost

- Snaha zahrnout vše k šíření výsledků projektu a jejich uplatnění jinde (prodej myšlenky, metody, patentu či jejich uplatnění v jiném kontextu/sektorech/subjektech/regionech; uplatnění ve stejném subjektu v budoucnu) – **jaká je Vaše strategie a motivace přenosu?**
- **KOMU: Jsou cílové skupiny**, k nimž bude přenášeno, **vyhledávány a analyzovány?** (včetně zahraničních)
- Jsou aktivity zaměřené na přenos výsledků **naplánovány mezi diseminačními aktivitami a zároveň jsou adekvátní pro dosažení cílů v rámci cílové skupiny?**
- **Jaké jsou jejich hmatatelné výstupy?** Je celkový přístup dostatečně ambiciózní, aby ovlivnil cílovou skupinu a dosáhl přenosu/uplatnění výsledků?
- **X Jak projekt navazuje na/spolupracuje s jinými projekty LIFE na podobné téma (kontext)? (pokud) = networking**
Kde: B3, B6, aktivity

Stakeholderi x cílové skupiny

- Zahrnuje návrh projektu **všechny strany, které ovlivňují problém?**
- Jsou tyto strany **analyzovány** a popsány?
- Je znám **současný stav spolupráce** s nimi a **strategie + motivace spolupráce po skončení projektu LIFE?**
- Dodali ti nejvýznamnější „letter of support“ – prohlášení o podpoře?
- NAT/BIO – vyjednali jste si podporu národních autorit? (A8)

Kde: B4, B5, B6, aktivity

Stakeholderi x cílové skupiny

- ➔ **Cílová skupina** – lidé/typy subjektů, na něž se zaměřují aktivity – nutno definovat kvantitativně i kvalitativně a prokázat vazbu na projekt, vysvětlit vztah k skupině k aktivitám, problému a cílům, nutný monitoring dopadu aktivit na skupinu
 - Vhodné uvést současnou obeznámenost/vztah k cílové skupině a cílové skupiny k řešenému problému

- ➔ **Zainteresaný subjekt/strana** (stakeholder) – subjekt/osoba se vztahem (zájmem) k řešení problému – podle povahy projektu se s nimi konzultuje/spolupracuje (např. orgány státní správy, normotvůrci)
 - Vhodné uvést současnou obeznámenost/vztah k zainteresovanému subjektu a jeho vztah k problému

Kde: B4, B5, B6, aktivity

Udržitelnost

- Jaké aktivity bude třeba provádět nebo **v jakých aktivitách bude třeba pokračovat** po skončení projektu?
Kdo, kdy a proč je bude provádět?
- **Jaké prostředky/zdroje budou využity** pro pokračování aktivit? Jak budou získány, kolik jich bude potřeba?
Uveďte technické, finanční a lidské zdroje. Přinese projekt finanční prostředky či vygeneruje úspory a dokáže je získávat i po svém ukončení?
- Úspěšná udržitelnost předpokládá věrohodnou **strategii**, která zahrnuje úkoly (a to včetně diseminačních), jež zajišťují zachování potřebných projektových aktivit a souvisejícího financování i po skončení projektu.
- Pozn: ENV projekt by měl být ukončen za situace, kdy je možné zahájit masovou produkci.

Kde: B6, aktivity

Co musí obsahovat popis aktivity

- Propojení na **přípravnou aktivitu**, pokud je relevantní
- **Kdo?** – Máte přiřazeny osobní náklady a k nim případně cestovné?
- **Kde?** – Název lokality, místa realizace. V případě LIFE NAT/BIO – pro jaký druh/stanoviště – na jaké rozloze, pro jaký současný počet druhů
- **Kdy?** – Upřesnění zahájení aktivity a očekávané délky jejího průběhu
- **Jakým způsobem?** – Jak je zajištěn průběh + v případě rizik, jaký je náhradní plán. **S jakým výsledkem?**
- **Proč?** - Jaká je potřeba dané aktivity?
- **Za kolik?** - Způsob **výpočtu nákladů** spojených s realizací aktivity – propojení na formuláře F, konkrétní částky
- **Každá** aktivita musí obsahovat **min. 1 milník** a **hmatatelný výstup**
- Každá aktivita musí přispívat k min. 1 ze stanovených cílů
- *Přemýšlejte o aktivitě jako o miniprojektu LIFE ☺*

Zbytečné chyby:

- Nezvolené **projektové téma/politická priorita**, případně zvolené, ale nezdůvodněné (u ENV – jde o neodzkoušené inovace? Zaměřuje se projekt jasně alespoň na 1 téma ze 2 možných?)
- Nezpracovaná **komplementarita** (přehled MŽP)
- Bez konkrétního využívání výsledků projektů z **Horizontu 2020** či rámcových programů EU pro vědu, výzkum a inovace (6FP či 7FP) – viz databáze **Cordis**
- Bez aktivního využívání „**Green Procurement**“, **monitoringu socioekonomického dopadu** – obojí nutno začlenit jako **součást aktivit**
- Potenciální **kofinancování MŽP** nezapočítáno nebo započítáno i pro zahraniční partnery (platí však jen pro subjekty z ČR)
- Nezatržené políčko, pokud je projekt podáván **opakovaně** (měl by jej posuzovat stejný hodnotitel); nebo pokud má vztah ke klimatu či biodiverzitě
- Nezpracovaný **business plan** (zákazníci, konkurence, tržní podíl, výhody řešení) hlavně u ENV či CCM projektů
- Chybějící důkazy, že **prototyp/řešení** neexistuje na **EU trhu** a proč – čím, jde o prototyp, jak bude postaven – detailní rozpočet, jinak budou uznány pouze odpisy.
- **Nerelevantní či nadbytečně se opakující obsah** napříč formuláři – buďte si vědomi toho, co a kam psát.

Úprava, formátování, přílohy

- Absence odstavců, řádků, tučného písma, podtržení, kurzívy a výčtů = špatná přehlednost textu pro hodnotitele i samotné autory!
- Nevysvětlené zkratky či specifické terminologie (nutná pochopitelnost i pro laika, ačkoliv odborný žargon se očekává)
- Mapy (měřítko, legenda; název, jméno, kód a hranice Natura 2000 a lokalizace hlavních projektových aktivit = co a kde + obecná přehledová mapa) – srovnejte s NATURA 2000 viewer.
- Výčet konkrétních ochrannářských opatření (25 %)
- Struktura řízení (projektový manažer na plný úvazek)
- Přehled zahraničního konsorcia
- Na závěr generování+upload deklaráce A2 a A4: datum a podpis

Konečné termíny pro předkládání projektů

- Konec výzvy Evropské komise:
- **7. září 2017** Podprogram klima (CCA, CCM, GIC)
- **12. září 2017** Životní prostředí a účinné využívání zdrojů (ENV)
- **14. září 2017** Příroda a biodiverzita (NAT/BIO) + Správa a informace v životním prostředí (GIE)

- Výsledky hodnocení/zahájení revizní fáze: cca **únor/březen 2018**
- Nejbližší možný termín zahájení realizace projektů: **červenec 2018** (spíše později)

Co po předložení projektu?

Pravděpodobně úspěšní:

- mobilizace projektového týmu
- zajišťování podmínek, povolení, souhlasů a informací pro hladké a včasné zahájení projektu (zejména u administrativně náročných organizací/projektů)
- koncipování partnerských dohod
- detailní studium programové dokumentace (vzorová grantová dohoda, finanční guidelines, způsob reportování, timesheets)
- konzultace s partnery, stakeholdery aj.
- kontinuální sledování vývoje projektem dotčené situace
- přizpůsobování vnitřních pravidel příjemců – vnitřní nastavení finanční kontroly, sledování času, řízení a sledování aktivit projektu, výběr dodavatelů apod. Pozn. Případná aplikace vnitřní směrnice ohledně platů a odměn pouze na EU projektech povede k nezpůsobilosti výdajů.

Pravděpodobně neúspěšní:

- analýza potíží a pokračování práce týmu na další přípravě **x**
- využití dosavadních výsledků plánování projektu v jiných příležitostech

Změny LIFE od 2018 pro žadatele

- Více prostředků pro projekty NAT/BIO z rozpočtu LIFE na 2014-2020 (dosud 55 %, nově 60 % pro NAT/BIO)
- Nižší finanční podpora EU ve všech prioritních oblastech mimo NAT/BIO: pokles ze 60 % na 55 %, *(Pozn. před 2014: jen 50 %; NAT/BIO zůstane 75 %)*
- Méně projektových témat – užší zaměření programu LIFE
- Nový způsob předkládání žádostí do EU výzvy: koncept + úplný projektový návrh (?)
- Žádné národní alokace

program-life.cz

http://mzp.cz/cz/komunitarni_program_life

life@mzp.cz 267 122 830

267 122 769

Nebo na **<http://ec.europa.eu/life>**

